

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számítottnak.

Nyitási díja soronként 20 fillér.

Felölös szerkesztő:

D^r. PAULOVICS ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illelő reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Mindhalálig.

Kedves és megható háborús históriát olvastunk a napokban. A hőse egy sápadt, nyurga fiú volt. Társai között, kötelességtudásban, az első, feladatai fölfogásának rendületlen komolyságában igazi hős; kevés-szavú, de tettekre kész, a harcokos élén küzdő, a visszavonulók közt az utolsó. Egyetlen szenvedélye a cigaretta volt. Hiába kérték, intették jóbarátai, bajtársai a szük mellű fiút, erről az egyetlen szenvedélyéről nem tudott, de nem is akart lemondani. Azután jött egy vérengző esata. A fiú oroszládként vetette magát az ellenségre. Mellét golyó fúrta át. Mire legközelebb álló társa segítségére sietett, már nem volt benne élet. De az ajkai közt még füstölt, még égett — hamvába boruló, kihaltai készülő tüzzel a cigaretta. A kedves história hőse egy fiatal tanító.

Igaz-e vajjon a történet, vagy a szüntelen munkában levő harci fantázia kolójából röpített-e ki, nem tudjuk. Nem is tartjuk fontosnak. Igaz, mert az életet híven, tülsz és torzítás nélkül adja vissza. Igaz, mert a meséről ráismerünk a hőseire, a tanítóira. Nem a szertelen és mértéket nem

ismerő dohányosra, hanem a csöndes, halk-szavú, türelmes, szerény emberre, a vitéz, retenthetetlen, eltökélt katonára. Mert mind ilyenek azok a fiúk, akiket fegyverbe szólított a királyuk becsülete, a hazájuk védelme. Hiszen a magyar katona mind Isten gyönyörűséges csodája, de a tanítóból lett katona, a gyakran kigúnyolt, igazságtalanul megbántott és mellőzött póttartalékos még köztük is a legelsőek közül való.

Mi magyarázza meg a tanító-katona e bámulatra érdemes hadierényeit? A tanító-polgár élete. A tanító-polgár, a maga szűk körében, nemesak a kicsinyek oktatója, hanem a nagyok szellemi vezére is. Magatartása példaadás, viselkedése iskola, szavahordozása minta, erkölcsi élete kényes és érzékeny tükör. A tanító nem ül a bíróban, ahol feleket fogad, hanem az iskola szent hajlékában, ahol az élet igazságait hirdeti. Tudja, hogy rajta állandóan mások szeme csüng, hogy figyelme tárgya minden figyelőnek; azért tehát nem hazudhat rá életével azokra az igazságokra, melyeket az iskolában hirdetett. Ha eljlesztő példá-

kon megmutatta a rágalom, a hazudozás, a tolvajlás, a becselenség átkát, akkor önmagán kell igazolnia a tiszta élet áldásait.

De van egy tanítása, amely neki magának is a legbecsesebb, amelyet szívében hordoz és csak a meglátottságnak, a történelmi visszaemlékezésnek, a dátumok visszatérőinek nagy ünnepein ölt fel ragyogó ékességül, mint ritka és becses ékszer: a hazaszeretet. Csodálatos kincs ez, arannyal henyesebb, gyémántnál tisztább tűző. Azt hirdeti, hogy a hazáért le kell mondanunk kenyereink fölöslegéről, kényelmünk-ről, javaink szebb részéről és ha a hazát veszedelem szorongatja, oda kell adnunk oltárára utolsó falat kenyereinket, oda az életünket is. Mert édes és dicső meghalni e hazáért.

Ezt hirdeti a tanító az iskolában. És most egyszerre hírt hall, szózatot, hogy veszedelemben a haza. Meghazudtolhatja-e a tanító legbecsesebb oktatását? Tehet-e másként, mint ahogyan beszélt? Százszoros figyelemmel fordul felé ismerőseinek, hűveinek, tanítványainak szűk világa: megszügyenülhet-e előttük? Megy hát a maga útján, rendületlenül, hős lélekkel, szent áldozással, a halál indulók nagyszerű elszánt-ságával.

Imádság.

Én Istenem!

Te légy az őrizője;

Óvezd az úton, merre lába lép!

És világítsd be a sötét csillagával

Tépett, kifáradt lelke éjjelét...

Hogy ne boldogion olyan elhagyatva

Horong éjben, csendes útfelen...

Engedd, hogy hinni tudjon a jövőbe!

Légy őrizője, édes Istenem!

Ha eleségged s nem bírja gyöngö válla

Az élet nehéz, súlyos terheit:

Emeld fel őt, hogy lelkének világát

Ragogja be a hit!...

Rácz Etus.

A KUCSÉBER.

A nagy étközterem vilamoslámpái már csak kevés vendégre hirtettek fehér világosságukat. Lassankint fölkerelkedtek az asztalok mellől a virágos, szép asszonyok, úde leányok, akiknek

az arcuk mind rózsásabb lett a zene édes mámorától és a piros bortól, melyben piros ajkuk megfürdött. Dér Flóris azonban, aki egyedül ült, az egyik sarokasztal mellé húzóda, nem is látta az eleven rózsáskelet virulását, nem hallotta talán a csapongó zenét sem. Homlokát tenyerébe hajtva, tompa kábulatba merülve ült és csak akkor eszmélt föl, amikor egyszerre csend támadt körülötte. A vendégek mind távoztak s a cigány elhallgatott. A primás éppen készült, hogy tokjába csukja a hegedűjét.

A fiatal férfi odaintette magához a cigányt. Hadd lássa neki kivilágos kivrivadit. Karcsosnyakú úvegeket tétetett az asztalra. S egymásután gyújtott a sötét, vastag, piros vörös szivarradakra. Mulatott. De nem úgy, hogy ő maga is vidám nótázásba kezdett volna, amikor a legvilágoban, a legszilárdabban bústa a cigány. Ő csak hallgatta a körülötte tomboló dalvihart. Az ő utolsó éjszakája hatványalatt.

Mert Dér Flóris el volt tőkelve, hogy ez lesz az utolsó éjszakája. Egy olvasta valami regényben, hogy a tönkrement földesúr az utolsó százszázot odalobta a cigánynak s aztán félbe durranította magát. S azzal vége volt a mulatságnak. Ezt igazán szép halálnak tartotta. Ilyen szép halált színi ő maának is.

II.

Az árverést délelőtli tartották meg a kassza már rozoga kastélyban, amely szeliden emelkedő dombról nézett a rónáságra, a régi földesurak boldog birodalmára. A birtokot a szomszéd szeszgyár vette meg, aki udvariasan felajánlotta a lakást Dér Flórisnak, ameddig neki tetszik. A kiárverést földesurat természetesen semmiérté hata- lom se tudta volna az alatt a tető alatt megtartani. Zsebében a pár százszállal, amit a végrehajtók a kezébe nyomott, sietett fölülni a legelső vonatra.

De hát hová?

Elsőször is a városba. A vendéglőbe. A mámorba. Azután a halálba...

Mi más maradna is a számára? Talán az atyafiai nyakán étközökjék? Vagy deresedő fölvel nyakába varrja magát valami leányzó, aki hajánál elartatni, csakhogy férjhez mehessen? Vagy pedig sorra járja befolyásos ismerőseit, hogy dugjak be valami hivatalba, — amihé voltaképp nem ért s csak ingyen szedné föl a fizetését?

Eh! sokkal becsületesebben cselekszik, ha egy darabka önmagát véget vet mindennek.

A gazdá kodáshoz ugyan értene, Mikor átvette az apjától rámaradt birtok vezetését, eleintén szép siker jutalmazta a fáradozását. De aztán elragadták a nagyiró élet szenvedélyei. Most

És neucsak azért, mert ezt várják tőle mások, hanem azért is, mert ezt követeli tőle legszigorúbb, legkérelhetetlenebb bírója: önműn lelkiismerete. Másokat egyelmezzén, hozzácsokolt a maga egyelmezéséhez. Másokat tanítván, elsősül ő maga lett tulajdon tanítványává, mert hiszen egyetlen olyan szó el nem hagyta ajkát, amelynek komoly erkölcsi tartalmáról, mélységese igazságáról meg ne győződött volna. Hős volt már otthon, a nádföldel, osztatlan népiszkolában, ahol talán száz apró gyermeknek egyszerre nyitotta meg ébresztetté feljeledező lelkét, szunnyadó üntudatát. És hős a csata-téren, mert a csatatér nem teremt az emberből más embert, csak kivirágztatja, fölfokozza, a végtelékig megfeszíti a benne levő tehetségeket és értékeket.

A cigarettás tanítót értjük és megsirattuk. Hűlő ajaka közt a még tűzben égő cigarettá nekünk szimbólum. A teste is gyarló, gyenge testében a szíve is kihűlt a szegény tanítónak. De lelkének a tüze nem hamvadt el. Ma még, láthatatlan szikra képében, lappang azoknak a kebelében, a kiknek mestertük volt. És a szikra föl fog lobbami hatalmas és gyújtó tüzze, ha majd felöltöttek hű tanítványai és tőlük is ugyanazt az áldozatot követeli az élet, amelyet a szegény, fiatal tanító olyan önként, szívesen, mosolyogva, mindhalálig híven hozott meg...

Közgyűlés.

Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottsága folyó hó 9-én tartotta december havi rendes közgyűlését.

Felolvasásról szóló részletes tudósításunk a következők:

Elnökök: *Horváth Kálmán* kir. tanácsos; jegyző: *Sztancsaj Miklós* városi főjegyző.

Jelen voltak: Altman Imre, Arthold Géza, Ács József, Árkosi Béla, Balás Hugó dr., Csányi

Ottó, Dobó Sándor, Dutkó János, Ernst Zsigmond, Farbak István, Fízely Károly, Greguss János, Händel Vilmos, Hlavathy József, Hornyacsék István, Kapp Jakab dr., Király Ernő, Miklós Zoltán dr., Morávek Antal, Oszvald Gusztáv, Pachmayer János, Rappensberger Vilmos, Siposs Ferenc, Sobó Jenő, Strócz Lajos, Székely Vilmos, Sztancsaj Miklós, Tandlich Ignác dr., Timkó Pál, Vas Antal dr., Vitális István dr., Vojtás Mátyas, Vörös Ferenc. Zólyomi Imre és Zsámbor Pál törvényhatósági bizottsági tagok.

Jelen volt a közgyűlésen *Czabor László* országyűlési képviselő is.

Horváth Kálmán kir. tanácsos, polgármester megnyitja a gyűlést, üdvözlő a megjelent bizottsági tagokat a jelenlévő *Ivanka István* főispán, más elfoglaltsága miatt, nem jelenhetett meg a közgyűlésen. Mivel napirend előtt való felszólásra senki sem jelentkezett, áttér a tárgysorozatra.

A polgármester hajléktelenek szerint a városi háztartás és közigazgatás folyó évi november havi állapota akadálytalan és rendes volt.

A jelentéshez először *Händel Vilmos* biz. tag szöveget hozza s a legnagyobb meglepetéssel veszi tudomásul, hogy a bányászorkház sebesült katonáknak nem fogad be, nem ápol. A bányagazgatóságának az a kifogása, hogy napi 2 K-ért nem tudja a sebesülteket ellátni, meg nem állhat, mert számtalan család él meg naponta ebből az összegből. Eredjen bárki től is, bármilyen magas helyről is az a rendelet, mely napi 380 K-ért ad eszupán helyet a sebesült katonának a bányászorkházban, ő megmondja a maga véleményét s az eljárás *minősíthetetlennek, megbocsáthatatlannak* tartja. Mely mindenképen érdemes a megbélyegzésre. A bányagazgatóságának a városhoz intézett praepotens hangú átirata ékezeseszló dokumentum arra nézve, miként teljesítette a m. kir. bányakincstár a köteleességét azokkal szemben, akik a haza sorsáért, jövőjéért, boldogságáért ontották vérüket.

Farkas István biz. tag, mivel vízhányt fenyegetti a várost megint, a vízvezeték ügyét teszi szóvá. Kifogásolja, hogy amikor alkalom van rá, nem vezetik a vizet a víztartó tóba, hanem elfolytatják s így azután nem esoda, ha a tóban majdnem állandóan kevés a víz.

Árkosi Béla biz. tag a városnak a liszt- és gabonaárakat megállapított rendelkezését kifogásolja. Azon az áron, melytől a város megállapított, Selmecbányán lisztet kapni nem lehet, mikor a fővárosban is drágább, honnan a város a szükségletét szerzi be. Ha tehát Budapesten is drágább

a liszt, Selmecbányán olcsóbban adni nem lehet. — *Händel Vilmos* biz. tag szerint a kormány-nak a gabonára vonatkozóan kényszereladást kell elrendelnie s méltányos áron rekviráltatnia. — *Farkas István* biz. tag szerint is a legerélyesebben kell a kormány-nak eljárnia. Ha a katonai kincstár megteheti, hogy 36 K-ért rekvirál gabonát, az itthonmaradt, sok és súlyos bajjal küzdő lakosság érdekében a kormány is megteheti.

Horváth Kálmán kir. tanácsos, polgármester alaposan tájékoztató felvilágosításai után a közgyűlés a víz elfordása ügyében vizsgálatot indított melynek az eredményéről a jövő havi közgyűlésen vár beszámolást, a gabona- és a lisztárak dolgában pedig távirati kérést intéz *Ivanka István* főispánhoz, a Hontergyei Gazdasági Egyesület elnökéhez, esz-közölje ki, hogy a város a megyében méltányos áron gabonát kaphasson. Ha nem kap, a lisztet a városnak ezután is Budapestről kell beszereznie, így pedig a napokban megállapított legnagyobb árak meg nem maradhatnak.

A belügyminiszternek két rendeletét, melyekben jóváhagyja a fegyvertartásról szóló szabályrendeletet, valamint a város új nyugdíszabályrendeletét, tudomásul veszi a közgyűlés s a tanácsot a megfelelő intézkedések megtételére utasítja.

Székesfehérvár szab. kir. város közönségének átiratát, melyben, a drágaság elleni országos küzdelem gyors és eredményes megindítása tárgyában, a kormányhoz és a képviselőházhoz intézett feliratának a támogatását kéri, a közgyűlés hasonló értelmű felirat fölterjesztésével pártolja s hozzáteszi, hogy büntetőszankció alatt rendelje el a kormány a gabonaösszeírás s terjeszse ezt ki a legfontosabb élencikékre is.

A közgyűlés névszerinti szavazással elrendeli, hogy a gyámpezintári, valamint a városi házipénztárban kezelt készpénzek, az 1915. évben is, az eddigi pénzintézetekben és az eddigi arányban helyeztessenek el. Nevezetesen a Selmeci Takarékpénztárban 45%, a Selmeci Népbankban 45% a Selmecbányai Kereskedelmi és Hitelintézetben pedig 10%.

Az 1914. évi erdősítési költség számadásának megállapítását tudomásul veszi a közgyűlés. A hétéven felüli elhagyott gyermekek ellátási alapja 21979.36 K hiányt mutat. A közgyűlés tudomásul veszi s az összeg pótlása végett, kellő megokolással, állami segítséget kér a belügyminisztertől.

A közgyűlés megengedi, hogy nyilvános árlejtés melőzésével, a város a rendőrlétevényesség és

már visszatérne az ekeszarvához. De lát most már egy barátja sincs, amibe az ekeszarvát beleakasztja.

Csak az a föld lesz az övé, ami a koporsójára fog hullani a véres teste fölött...

Ebben a percben egy hang ütötte meg a fülét:

— Nem parancsol, nagyságos uram? Tessék megtenni egy számot. Bizonyosan megnyeri.

Felpillantott. Egy kuszéber állott előtte; nyakában a tarka kukorissággal teli kosárral, kezében a számkokkal csörgő zacskókkal rúgogva.

Flóris belenyúlt a zacskóba, hogy kivégegyen egy számot. Akkor egyszerre fölismerte a házaitól.

— Nini! Ön az, Leipziger?

A löpördölt emberke ősz szempillái alól vizsgáló pillantást vetett a mulató gavallérra. S ő is hangosan fölkiáltott:

— Dér Flóris! Hogy nem ismertem meg azonnal! Hiszen alg változott! De hogy ismert ön rán, — mert én bezeg megváltoztam. Nem az vagyok már, akivel ön együtt sétált a fényes nizzai tengerparton...

Flóris nagyon is jól emlékezett a bübajos hetekre, amiket az örök virulás hazájában töltött. Sokat sétált akkor Leipzigerrel, a gazdag kereskedővel, a lüdnökli paloták során, a fényeslevelű

olajligetekben. Persze Leipziger úrnak akkor nem lógott a nyakában a datolyáskosár.

— De hát hogy jutott ön ennyire? kérdezte tőle álmélkodva.

(Magában pedig arra gondolt, hogy ez az ember neki is felletheti ezt a kérdést.)

— Hát egy kiesit tönkrementem, vonogatta a vállát az öregeske. Egy pár rossz vállalat elvitte minden vagyonomat.

— S volt önnek ereje hozzá, hogy nyakába kösse a kosarat s neki induljon ennek az új életnek?

— Hát mit tehettem volna egyebet?

Dér Flóris egy pár erőt szippantott a szivarjából.

— Például — hogy véget vessen mindennek... — Talán hogy megöljem magamat? Ments Isten! Titakozott hangosan a volt nagykereskedő. Nem, erre igazán nem gondoltam. Tudja, nagyságos uram, az ember olyan legyen, mint a gummitű. Ha földhöz csapja a sors, annál magasabbra kell ugornia! Most az éjszakát járom ezzel a kosárral. Kuporgatom a garast. De nemskóra újra egy kis boltot nyitok Félviszi a dolgomat az isten. No hát, nagyságos uram, tegyen meg egy pár számot! Megléssa, bizonyosan nyerni fog...

És Dér Flóris, régi jóismerése kedvéért, meg-

rakott egy esomó számot. De egymásután vesztett. Utóljára maga a volt nagykereskedő fogta meg a kezét.

— Hagyja már abba, kérem! Úgy látszik nem szerencés a játékban.

Flóris mosolygva nézett rá.

— Nincs igaza, Leipziger. Mert ha most vesztettem is, de maga nem képzeli, mennyit nyertem.

S most már igazán jóleső derű töltötte el a lelkét. Józan volt. Intett a cigányoknak, hogy kotródhatnak.

III.

Epen annyi pénze maradt még, hogy elutazhatott egy jóismeréséhez, Gernyeszei báróhoz.

— Kedves barátom, — mondotta neki. Hallom, hogy egy gazdasági állás van nálad üresedésben. Hát én pályázom erre az állásra. Nem valami jó ajánlólevél ugyan az én multam egy gazdasági vezetése. De hát hidd el, hogy énbenem a gavallér ment tökre, nem pedig a földesúr... Hát azt hiszem, mindenesetre próbát tehetek velem. Nem fogod megbánni...

SAS EDE.

a hivatalozólag 1915. évben szükséges ruhát, 462-10 K-ért, a budapesti szabóparosok hitel- és termelőszövetkezetével készíttesse el, kimondja azonban, hogy a mértékvetélt és a próbákat a cég a saját költségén tartozik teljesíteni.

A hadiszolgálatásokról szóló 1912. évi 68. t. c. 33. §-a értelmében eljárni hivatott bizottságba Káhlích Károly, Siposs Ferenc és Zólyomy Imre törvényhatósági bizottsági tagokat, tisztviselőként pedig a katonai előadót, ezidőszent Szancsany Miklós városi főjegyzőt küldi ki a közgyűlés.

Az 1886. évi 21. t. c. 25. §-a értelmében, az 1915. évre, az igazolóválasztmány tagjaiul Greguss Antal, Händel Vilmos, Joerges Ágost, Király Ernő és Oszwald Gusztáv törvényhatósági bizottsági tagokat választja meg a közgyűlés: a főispánnak pedig az igazoló-választmány elnökvé Jezsovics Károlyt, tagjaivá pedig Hornyacsek István, Pachmayer János és Székely Vilmos biz. tagokat ajánlja kinevezésre.

A pénztárakat rovincsoló bizottság rendes tagjai lettek az 1915. évre Árkosi Béla és Hornyacsek István, póttagjai pedig Pachmayer János és Strócz Lajos biz. tagok.

A közigazgatási bizottság fejelelmi választmányába, az 1876. évi 6. t. c. 55. §-a alapján, a tiszti főjegyző 1915. évi helyettesül, Kachelmann Viktor dr. ügyvédjelöltje ki a közgyűlés.

A szanomkérésű tagjainak, az 1915. évre, Oszwald Gusztáv és Székely Vilmos biz. tagokat választotta meg a közgyűlés.

A esküdtéségre alkalmas egyénekét összerúzó bizottságba, az 1897. évi 33. t. c. 9. §-a alapján, tagokul Joerges Ágostot és Morávek Antalt, a törvény 14. és 15. §-ai értelmében bizalmi férfiakul pedig Fízely Károly, Greguss Antal, Hornyacsek István, Lestyánszky József, Oszwald Gusztáv és Velics György bizottsági tagokat küldi ki a közgyűlés.

A városi közigazgatási bizottságból 1914. év végével Greguss Antal, Hlavathy József, Hornyacsek István, Lestyánszky József és Raubbauer József dr. választott törvényhatósági bizottsági tagok lépnek ki. A közgyűlés, titkos szavazással, az 1915—1916. évre ismét a régi tagokat választotta meg.

Az egészségügyi-bizottság tagjaivá, az 1876. évi 14. t. c. 163. §-a alapján, az 1915—1917. évre, Dutkó János, Jezsovics Károly, Király Ernő, Morávek Antal, Raubbauer József dr. és Vértési Tóth Imre dr. biz. tagokat választja meg a közgyűlés. Hivatalból tagjai: Kapp Jakab dr. tiszti főorvos, Tandlich Ignác dr. tb. tiszti főorvos, Plochmann Emil m. kir. főállatorvos, Dobrovits Mihály városi mérnök és Mátyar Gusztáv gyógyszerész.

Az 1886. évi 21. t. c. 43. §-a alapján, az 1892. évi 26. t. c. korlátozásával, az állandó bíráelőválasztmány tagjai lettek, az 1915—1917. évre, Árkosi Béla, Balás Hugó dr., Dutkó János, Farbak István és Vitális István dr. bizottsági tagok.

Az óvók felügyelőbizottságának tagjai lettek Selmecbányán: Horváth Kálmán, Aitman Imre, Farbak István, Fodor László dr., Händel Vilmos, Haverla József, Zsámbor Pál, Zólyomy Imre, Székely Vilmos, Morávek Antal, Raubbauer József dr., Király Ernő, Ács József, Siposs Ferenc, Cziczka Sándor; Béalabányán: Greguss János, Balon István, Walmrath Ándor, Czelder József, Floch István, ifj. Tonhauser Antal; Hodrusbányán: Metzky János és Ország Artúr.

A nyugdíjválasztmányba, az új nyugdíjszabályrendelet 8. §-a alapján, a legközelebbi tisztújításig terjedő időre, Árkosi Béla, Farbak István, Joerges Ágost, Oszwald Gusztáv és Székely Vilmos hatósági bizottsági tagokat választja meg a közgyűlés.

A múzeumi és könyvtári bizottság tagjai lettek, az 1915—1917. évre, Árkosi Béla, Dutkó János, Farbak István, Vas Antal dr., Händel Vilmos, Rappensberger Vilmos, Király Ernő,

Raubbauer József dr., Miklós Zoltán dr., Székely Vilmos, Strócz Lajos, Vitális István dr. és Zsámbor Pál törvényhatósági bizottsági tagok.

Az iparostanonciskola bizottságának tagjaivá, az 1915—1917. évre, Bánik Lajost, Fízely Károlyt, Greguss Antalt, Gverk Károlyt, Jahn Vilmost, Krause Józsefet, Lestyánszky Józsefet, id. Oszwald Gusztávot, Velics Györgyöt és Vörös Ferencet választották meg s ezzel a december havi közgyűlés délután 5 órakor véget ért.

Előfizetésre való felhívás.

A Selmecbányai Hírlap 1915. január 1-ével fennállásának huszonötödik évfolyamába lép. Védiki lap életében mindenesetre nagy idő, hogy ezt az időt megépherítse, annak a tanúbizonyosága ez, hogy hivatást töltött be, hogy közzükségletet elégitett ki, hogy programjának mindig, minden körülmények között megfelelt.

Szerkesztésében és kiadásában sohasem anyagi célok vezéreltek bennünket. Az lebegett s lebeg a szemünk előtt, hogy Selmecbányát, a Felvidék e nagymúltú bányavárosát, a magyarság erős gőpcpontjává tegyünk, hogy megkezdett haladását támogassuk, közönségének az érdekeit képviseljük. Öntelenül, a tisztességes munkával, kitartással, férfias szókimondással, minden személyeskedéstől menten.

Hazaflas törekvésünkben, nagy munkánkban azonban segítségre van szükségünk. Ez a segítség pedig nem egyéb, mint Selmecbánya város polgárságának s azoknak a támogatása, kiket kedves emlékek fűznek Selmecbányához s akiket minden érdekel, ami e város ősi falai között történik.

Tisztelettel kérjük tehát Selmecbánya mélyen tisztelt közönségét, olvasóinkat, hogy a SELMECBÁNYAI HIRLAPRA előfizetni, előfizetőinket pedig, hogy az előfizetést 1915. január 1-ével megújítani sziveskedjenek.

A Selmecbányai Hírlap szerkesztőség és kiadóhivatala.

HIREK.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Selmec- és Béalabánya szab. kir. bányaváros közigazgatási bizottsága, *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester elnöklésével, folyó hó 10-én tartotta december havi rendes ülését. Jelen voltak: Artbold Géza árvaszéki elnökhelyettes, Balás Hugó dr. tiszti főjegyző, Draskóczy Jenő kir. mászaki tanácsos, Kapp Jakab dr. tiszti főorvos, Kogye Sándor kir. tan. pénzügyigazgató, Lipsey Ervin dr. kir. főügyészhelyettes, Pálfi Péter kir. tanfelügyelő, Szancsany Miklós főjegyző, Vörös Ferenc tb. főjegyző. továbbá: Farbak István, Händel Vilmos, Hornyacsek István, Hlavathy József, Lestyánszky József, Oszwald Gusztáv és Raubbauer József dr. választott bizottsági tagok. Távolaradását kimentette Jezsovics Károly és Joerges Ágost biz. tag. — A szakferrenek jelentéseinek tudomásul vétele után folyóügyeket és fellebbezéseket tárgyalta a bizottság.

— **Kitüntetés.** *Puksa Endre* m. kir. erdőmérnök, a 15. tábori tűzrezezd tartalékos hadnagya, a harcstéren szerzett érdemeiért legfelső elismerésben részesült.

— **Kinevezés.** Öfelsége, a király, *Lenk Jenő* 48. gyalogezredbeli tartalékos zászlóst, a selmecbányai ág. h. ev. kerületi Csemez-tanítóképzőintézet tanárát, tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

— **Nyugdíjazás.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Tóth Gyula* m. kir. erdőtanácsost, sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatainak elismerésével, saját kérelmére végleges nyugalmomba helyezte.

— **Az esküdtbíróóság új elnöke.** A budapesti kir. ítélőtábla elnöke, az 1897. évi 33. t. c. 2. §-a alapján, a felügyeletére bízott ipolysági törvényszéknél szervezett esküdtbíróóság elnökvé, az 1915. évtartamára, *Martinoovich István* kir. törvényszéki elnököt, helyettesé pedig *Sütő István* kir. törvényszéki bírát jelölte ki.

— **Adomány a Vöröskeresztegyletnek.** A Vöröskeresztegylet selmecbányai választmányá javára Grillusz Emilné öméltsósága 10 K-t adományozott. A szives adományt hálásan köszöni a választmány elnöksége.

— **A katonák karácsonyára.** A harcstéren küzdő és sebesült katonák karácsonyi ajándékára a Jaeger Gyula vezetése alatt álló ev. elemi iskola növendékei 72.24 K-t, az ev. polgári leányiskola tanulói pedig 23 K-t adományoztak.

— **Lelekészjelölés.** A *Vitális Gyula* elvtársával megírejedett tótpelsőci lelkézi állásra az ottani gyülekezet, a pályázat kizárásáról *Krieger Mihály* nyireghyázai püspöki másodlelkész, a selmecbányai ág. hitv. ev. liceumi főgimnázium egykori jeles növendékét jelölte.

— **Selmecbánya november havi húsfogyasztása.** Selmec- és Béalabánya sz. kir. bányaváros közigyhádjain folyó év november havában 41 szarvasmarhát, 22 borjút, 103 sertést, 254 juhot és 5 bányánt vágtak le. Levágott állapotban 6 szarvasmarhát, 8 borjút és 61 sertést hoztak be. Elkoboztak 5 gümőkörös, 6 szennyezett, 5 ferges tődőt, 86 méteylkörös és 2 rivókatömölös májat.

A folyó évi július hó 21-én megállapított ragadósszaj- és kórómáfás véglegesen megszűnt a fertőzött udvarok kiltisztítása és fertőtlenítése folyamában van s így a zárlat véglegesen feloldható.

— **Miklós napja.** *Szancsany Miklósnak*, Selmec- és Béalabánya szab. kir. bányaváros népszerű és érdemes főjegyzőjének, folyó hó 6-án volt a nevenapja. Ebből az alkalomból a város tisztikara testületileg tisztelgett nála s fejezte ki jókívánatait. A város tisztikarán kívül számos jobárája és tisztelője halmozta el gratulációival.

— **Bemutató-szemle.** Az 1878—1890. évből született és népfelkelésre kötelezettek bemutató-szemléje december 4-én és 5-én volt Selmecbányán. A szemlére jelentkezett 557 ember közül a bizottság 321 egyént talált alkalmasnak.

— **A hadbavonultak családjaért.** *Händel Vilmos* honti ev. főesperes a nagyhonti ev. egyházmegye egyházaiban, a Vöröskeresztegylet s a hadbavonultak ingyenes nyomorgó családja számára, 1408 K-t gyűjtött. Az összeget *Ivanka István* főispánhoz, a nagyhonti ev. egyházmegye felügyelőjéhez juttatta.

— **Előadás az Urinók Kongregációjában.** A selmecbányai Urinók Kongregációja, a harcstéren küzdő katonák karácsonyi ajándékára, s az itthonmaradt nyomorgó szegények javára, folyó hó 15-én, délután 5 órakor, *Boleman Géza* főiskolai tanár előadóttermében, a világháborúért vittett képekkel előadást rendez. Belépődíj nincsen, szives adományokat azonban köszönettel fogad a Kongregáció. *Jurkovich Emil*, a beszercebányai tankerület kir. főigazgatója, a nemes cébra 5 K-t adományozott.

— **Hósi halál.** *Lovász József* selmecbányai városi számtiszt, a 14-ik honvédegyalozezred tartalékos hadnagya, életének 29-ik évében, az északi harcstéren hős halált halt. Selmecbánya városa egyik legkiválóbb, legbuzgóbb tisztviselőjét vesztette el a meghodolagultban. Halála özvegét és két kis gyermekét borította gyászba.

— **Jegyzések a hadikölesőre.** Selmechbányán a hadikölesőre, a mult számban közöltünk kivül, még a következők jegyzek: öv. Urbánó Perubszky Ilona 13,600, Neuschwendtner Antónia 5000 K, Binder Mária, Jákó Margit, Jákó Mici, Dobák Pál, Jankovics János 3—3000 K, Papp István 2900 K, szentantali r. k. egyház, Vitális István dr. 2600—2600 K, Kőrös Mária, Medveczky Andor, a selmechbányai kereskedők társulata. Dalos József, kereskedői segélypénztár, Murancsan Ferenc 2500—2500 K, Foltán János 2450 K, Klacsan Anna 2400 K, Osvald Richárd 2250 K, Makó Mihályné 2200 K, Rappensberger Vilmos 2100 K Urszinyi György, Urszinyi Györgyné, Zubka Jánosné Zsuzsa Margit, Kapp Jakab dr., Dénes Zoltán Gretzmaier Etel, Schmidt Ferenc, Moha Alajos Sztremon Vendel, Skarba András, Horváth Márton, Hatala Józsefné, Beránek Istvánné, Izraelita Nőegylet, Witoucsy Anna, R. k. Nőegylet, Plathly Antal és neje, Schneider Emma, id. Oszwald Gusztáv, ifj. Oszwald Gusztáv, Trauer Franciska, Hartmann Ede, Csepanovszky Ilona, öv. Gyurkovics Andrásné, Weiner Lipót Visnyovszky Dániel, Kriszta Antónia, Ilovszky József, Immerblum Károly, Kőrös László, Barsi Ernő, aranyidai temetkezési alaps, Flösch Béla, Weisz István, Szép Lajos, Liceumi Zenetársaság, Horváth Róza és Franciska 2—2000 K, Fallér Károlyné 1800 K, Winterstein Bernát 1650 K, Mollek János, Dalos Józsefné, Lamos Anna, Sulva József 1600—1600 K, Hermann Emil, Szentantali Szegényalap, Kachelmann Károlyné, Arthold Géza, Ilés község, Szabó Ferenc 1500—1500 K, Gregus János, Antosik Zsuzsanna 1300—1300 K, templói r. k. egyház 1250 K, Zsibritő község, Longauer Ágnes, Knezovits Mária, Rótkantegyelt 36 sz. fiók, Antosik András, Marunyak György 1200—1200 K, Fekete Zoltán, Verényi Róza, Wilmonn József, Sztréharcsky Gyula 1100—1100 K, Medveczky Miliáné, Galántha Józsefné, Mabecka Anna, Széki János, Zsámbor Pál, Czimra Ignácné, Gindl Józsefné, Pálly Zsigmond, Marunyak Zsuzsanna, Podhorsky József, Horváth Mária, Mihály Anna, Jandura Mária, Joerges Henrika, Mucha Józsefné, Melichersky György, Weisz Pál, Grantner József, Hehn Gyuláné, Puder József, Bergfest Árpád, Bangha Margit, Rötting János Balázs János, Zsemli Márton, Selmechi Koresolyaegylet, Maczkó Mihály, Jadut Kata, Nécsy Jánosné, Gindl József, Jakóbey Margit, dr. Királyné Händel Valéria, Bányamécs szabadkőművészek dr. Balázs Mártonné, Csernák Miklós, Beránek János, Weisz Deszö, Hirschl Jakob, színyatói úrbérek, selmechbányai izr. templomalap, Singer Aranka, Slamjár Mária, Polónyi Mihály, Kovács Magdolna, Lengyel Mária, Jaeger Gyula, Mihalik Laura, Nigrinyi Teréz, főiskolai növényzeti tanszék, Egyedi Ignác, Finka Etel, Velics György, Finkelstein Alajos, Burghard József, Kopaszky Kati, Patta Mária, Szkladányi Ferenc, ifj. Himiczky Pál, Gyeinkinsky János, Weisz Mária, Rurik József, Göcz Gézáné, Cibizik Benedek, 1000—1000 K, Urbánszky József, Laukó Júlia, Siposs Ferenc, Marunyak Katalin, Tomasovszky Lajos, Wilhelm Ede 900—900 K, Slauka György, Liceumi Petőfi kör, Mayer Géza, Weisz József, Strausz Sándor, Filipp Antal, Mazur Anna, Donoval János és Mária, Buzalka Anna, Balogh Sándorné, Pósta Ilonka, Vadagdy József és Teréz, Mészáros Iparegylet, Riha Vilmos, Benedikt Mária, Bacsófalvi Szegényalap, Weczelszky Anna 800—800 K, Vojnarovszky Antal, Haniska Antal, Kalisch Richárd, Grünermiller Eleonóra, Böhm Mici, Matzner Józsefné, Barlai Béla dr., Altiszti Ségelyalap, Beloviczky Anna, Erdős Árpád 700—700 K, Zimmermann Mihály, Wassermann Ede, Gröhner Samu, Wollnhoffer Pál, Chovan Mária, Sino Ferenc és Mária, öv. Hlavatsk Andrásné, Grünermiller Mária, Havelka János, Pachmayer János, Székely Vilmosné, Markó Antal, öv. Trattner Mihályné, Duschek Géza, Tomcsik András, Hermann Ima, Herzfeld Hugó, Haláth Dániel, Boszák István, Vince

János, Sztarna Erzsébet, Kachelmann-nővérek, Szlávik József és Ilona, Plehló Istvánné, Iliai Szegényalap, Gyökös község úrbéresei, Balña Erzsébet, Tópataki Szegényalap, Rózsafűzér-Egysület, Kövesi Antal, Szlaczky József 600—600 K, Szever Pál, Schleifer Aurélné, Zachar Károly, Tonhauser József, Joerges Ágost, Rózsafűzértársulat, Buzalka György, Szlovák Aurél, Braxatörisz Margit, Deutsch Zsigmond, Klein Jakab, Weszely Ágoston, Weszely Antal, Murgács János és Mária, Koszorú-Egylet, Haláth Mariska, Jezovics Károly, Weisz Adolf, Daubner Mária, Kachelmann Kornélia, Szabó Mária, Murgács János, Strenger Emilia, Müller József és Máli, Izraelita Szentegylet, Weisz Dezsőné, Hirsch Jakabné, Geist Jakab, Szold Salamon és neje, Weinstein Adolf, Nemes Húgó, Hell Béláné, Spissák Béláné, Hrnacsjar Veronka, Händel Vilmos, Goldner Adolf, Vrzál Istvánné, Pecinat Keresztalap, Széklainai Honvédelemk, Maczkó János, Tópaták község, Konzum 500-500 K, Weinert Gyula, Soucsik János, Hamrák Béláné, Dvihal Mária, Flórián János, Lietava Anna, Lietava Zsuzsanna, Borsiczky Mária, öv. Nigrinyi Jánosné, Csunderlik Albina, Zsolitzky Katalin, Kovacsik Paulina, Páles Pál, Neuschil Anna, Vancsó József, Tomsik János, Páncsó Paulina, Hroncsok Gizella, Szepesi Lajosné, Hrnacsjar János, Fizely Károly, Hajniczky András és Anna, Hajniczky Vali és Gyula, Gábris János, Durdik Erasmus, Hajniczky Gyula, Zólyomi Imre, Mészáros András, Voyeg Ipartársulat, Tópataki r. k. egyház, Altman Imre, Muzsik Gyula, Vozárik Mihály, Vágó József, Surjanszky Kálmán, Hamrák Béla, Miklós Zoltán dr. 4000—4000 K. A többitől a jövő számban.

— **Eltűnt erdőőr.** Lapunk október 18-iki számában hirt adtuk arról, hogy *Babulik Pál* 26 éves repistely kincstári erdőőr még október elején nyomtalanul eltűnt. A nyomozást a geletneki csendőrsőrs azóta a legerélyesebben folytatta s végre is meglet a sikere. A napokban az erdőőr gyilkosát, Vozárik János geletneki lakos személyében, kinyomozta s letartóztatta. Vallomása során beismerete, hogy a feleségével együtt zsindeynek való fát ment lopni az erdőbe. A fát kocsiira is rakták, midőn az erdőőr rajta kapta őket. Mikor az erdőőr a lopott fát föl akarta mérni. Vozárik hátulról egy fejszével úgy vágta föbe, hogy azonnal meghalt. Hollesztét azután elásták s galyakkal beborították. A csendőrsőret Vozárik szerkezőre a nyoma, az asszony vallomása és az erdőőről ellopott zsebéra vezette nyomra.

— **Segítőoldók.** Hadbavonult katonáink titthonmaradt családtagjainak segítésére adakoztak: Egyedi Ignácné 3 K-t, az Erzsébet- és a Zsigmondakna személyezete 200 K-t, Millenovics Ferenc 5 K-t, a selmechbányai állami alkalmazottak fogasztószövetkezete 200 K-t. A m. kir. dohánygyári munkások *tizenhetedik* gyűjtése 1350 K.

Harcétren levő katonáink számára az elmult héten öv. Rausz Istvánné 1 prémsapkát, Majerszky Mihályné 8 pár érmelegítőt, öv. Zachar Gyuláné 4 mellényt és 2 hóspakát adományozott.

Katonáink karácsonyi ajándékára Joerges Ágost 10 K-t, Strócz Lajos, öv. Zachar Gyuláné 3—3 K, az Ürinnök Kongregációja 80 K, Balás Hugó dr. 10 K-t adományozott. Ezen a címen eddig összesen 223 K gyűlt össze. Ezt az összeget *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester Budapestre küldte s a gyűjtést lezárta.

A selmechbányai kórházakban ápolat sebesült katonák karácsonyjára adományozott: Müller József 8 K-t, Balás Hugó dr. 10 K-t, Hell Béláné 3 inget, 3 alsónadrágot, 3 pár harisnyát és 6 zsebkendőt.

Horváth Kálmán kir. tanácsos, polgármester az elmult héten, a hozzá beküldött ruhane-műekből 11 mellényt, 1 báránybéléses kabátot, 1 prémgallért, 2 prémmnyakvédőt, 1 prémsapkát, 2

hóspakát, 8 pár érmelegítőt és 223 K-t küldött be a honvédelmi miniszterem Hadsegélyző-Hivatálnak.

— **Nyilvános nyugtázás.** *Szever Pálné* úr-asszonyhoz, *Szever Pál* liceumi főgimnáziumi tanár feleségéhez, a selmechbányai és a hontmegyei katonák tőrlőruhájára, az elmult héten a következők küldtek adományokat: az Ev. Nőegylet 6 mellényt, Nemes Húgó 2 K-t, Ernst Zsigmondné 10 K-t, Kachelmann Linda és Viola 2 hóspakát, 2 pár érmelegítőt, Raksányi Samu 2 K-t, Suhajda Lajosné 1 hóspakát és 1 pár érmelegítőt.

— **A F. M. K. E. évkönyve.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek a napokban jelent meg, gondos összeállításban, az 1913—14. évről szóló évkönyve. — Selmechbányára vonatkozóan kiemeljük belőle, hogy a selmechbányai választmány elnöke *Furbaky István* miniszter, tanácsos, alelnöke *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester, jegyzője *Hamrák Béla* lic. főgimn. tanár, pénztárosa *Szever Pál* lic. főgimn. tanár, ügyésze *Balás Hugó* dr. ügyvéd, városi tisztí főügyész. A választmány 1913. évi bevétele 4539.12 K, kiadása 38.21 K-val kevesebb. A választmány két óvat tart fenn: az istvánházait és a felső-hodrusbányait. Az istvánházai övő 1889. október 2-ika óta áll fenn s 120 óvóköteles gyermek közül rendszeren 65 látogatja. Övönő: *Jahn Blonka*. A felső-hodrusbányai övő 1886. január 3-ika óta áll fenn s a község 75 óvóköteles gyermek közül tőlén 40—50, nyárton 30—40 gyermek jár óvóba. Övönő: *Nigrinyiné Zupka Anna*.

Polgártársak! Nélkülözhető téli vagy nyári mellényeinket a harcétren fázó katonáink részére küldjük el mihamarabb a polgármesteri hivatalba. Ne késsünk és ne fedkezünk meg róla!

— **Talált tárgyak.** Folyó hó 5-én az Erzsébet-utcaiban egy talpbőrt, 6-án a vasúti állomáson egy pénzzel telt tárcát, a plébániai templom mellett pedig egy órát találtak. Igazolt tulajdonosai átvethetik őket a rendőrkapitányi hivatalban.

— **Körözés.** Budapest székesfőváros tanácsa a következő közérlelettel teszi közzé: Az Újfalú (Kisküküllő m.) községben 1878-ban született, állandó lakással nem bírő *Nagy Ida* (születe: Sámuel és Balogh Amália) nevelőnő illetőségének a megállapítása vált szükségessé. Fölkérjük az összes hazai közigazgatási hatóságokat, hogy a nevezettel nyomatottani, feltalálása esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozóan kihallgatni, a fölvetett jegezőkönnyvet pedig nekőnk megküldeni sziveskedjenek.

— **A tetőfedő- és épületbádógos** címen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, az Iparos Könyvtára című népszerűségi szakmunka keretében. Schodits Lajos okl. műépítő szerkesztette mintalapokat adott ki, a következő tartalommal: I. Szalma-, nád-, deszka- és zsindeleyfedések; II. Pala-fedések; III. Műpala- és köfédések; IV. Cserépfedések; V. Kátrány-, aszfaltlemez-, és facementes fedések; VI. Fémtlemezek hajlításai, fémtlemezesfedések; VII. Fémpikkely- és hullámlemezes fedések; VIII. Tetőcsatornák; IX. Tetőcsatornák és üveg fedések; X. Tetőablakok, kímászók, kéményseprő-járók, főfogók- és lefolyókövek. Ajánljuk e mintalapokat az érdekelt iparosok figyelmébe. A mű kapható Korvin Testvéreknél Budapest, VI. Révay-utca 14. Ára: 1 K 20 f.

— BALOGH LÁSZLÓ zene-kara minden vasárnap a városi vigadóban játszik.

— Adományok a kórházaknak. A Vöröskeresztyleg selmecebányai kórházának a sebesült katonák részére, az elmult héten adományozott: Csermely Istvánné 5 kg. marhahúst, Vadas Jenő 5 üveg bori, dr. Vértési Tóth Imréné 2 hátikosár körtét, Moha Alajos tejet, Becker Nándorné téstét, Farbják József 1 birkát, Konradék Mária burgonyát, Ernst Zsigmondné 10 katonának útravaló szalonját, özv. Wagner Józsefné 200 cigarettát, Baán Elemérné 30 tojást, özv. Áts Ferencné 6 üveg bori, Tomaszovszky Lajosné 6 kg. marhahúst, Oravecz Anna krumpit, tejet, kenyeret, Dobák Pálné tejet, Fischer Samuné 4 üveg befőttet, Szlepany Anna tejet, kenyeret, Winterstein Bernát bori, aprólékat, Zorvan Czibula Anna tejet, kenyeret, Krippel Mórioné 2 üveg bori, 1 őzcombot, Laukó Mária krumpit, tejet, Welward Jakabné uzsonnát, Podhorszky Józsefné 6 kg. marhahúst, Simkó Jánosné 1 üveg bori, Király Ernőné téstét, Ondrejkovics Józsefné 3 hurkát, disznósajtot, szalonját, 1 katlan húst, 20 szivart, Burdás 4 hurkát, 3 kolbászt, uborkát, krumpit, Weisz Dezsőné 2 kenyeret, rumot, téstét, cukrot, Káchich Károlyné 3 üveg bori, pogácsát, az Ev. Nőegylet 2 dunnahuzatot, 12 párnahuzatot, 4 zsebkendőt, 1 kendőt, Faller Irén 60 dk. tepsét, özv. Kupács Antalné pogácsát, cigarettát, Herrmann Emil szivart, cigarettát, Krizmanics Ferenc 9 felsőtakarót, özv. Meskó Lajosné 6 zsebkendőt, Mikuskáné 6 pár harisnyát, 2 pár kapcát, Csányi Oltóné befőttet, süteményt, Andrea János 100 cigarettát.

A városi kórháznak: dr. Vas Antalné 4 üveg befőttet, 2 üveg málnaszörpöt, 2 üveg paradi-csomot, teát, 2 fej káposztát, Kövesi Antal, Rappensberger Vilmos 200—200 cigarettát Schmidt Mayer Károlyné, Vogel Mária 1 uzsonnát, Vizsoka Kukul Mária 3 l. tejet, 1 hátikosár burgonyát, Moha Alajosné 9 l. tejet, Lalik János 14 l. tejet, Winterstein Bernát 1 demion bori, 1/2 kg. törpürtyűt, 1/2 kg. disznósajtot, 1/2 kg. szalonját és 200 cigarettát.

— Rózsavölgyi-Album 1914. karácsony-a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőztött minden üzleti számítást és ennek eredménye, hogy az album tartalmának összeállítására és kiállítására várakozáson felül sikerült. Országunk első zeneműkiadó-cégétől csak jött vértünk és a legjobbba kaptuk 80 oldalon 33 értékesnél értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dalt tartalmazó 4 koronás album. Huszka Jakobi, Szirmai, Zerkovitz világsikert aratótt művei között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letében. Az album izléses és díszes kiállítására, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelendő lapunk kiadójában, vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi, és Társa es. és kir. udvari zeneműkiadó-cégnél Budapest IV. Szervita-ter 5. sz.

— A téli háború borzalmai ellen katonáinknak préme van szükségük. Akinek van, küldje be a Hadsegélyző hivatalnak. (Budapest IV., Váci-utca 38.) A posta ingyen szállítja.

Jó a kopott prém is (muff, sapka, boa, bunda stb.). A katonai szabók ezeket feldolgozzák s úgy bocsátják a katonák rendelkezésére. Erre a feldolgozásra idő kell, az adományokkal ne késlekedjünk tehát!

— Kérem. A Vöröskeresztyleg selmecebányai választmányja, a sebesült katonák érdekében, a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából, a következő kéréssel fordul a város nemesszűvő közönségéhez. A Vöröskeresztyleg központja lelkes felhívást intézett a vidéki választmányokhoz, hogy sebesült vagy beteg katonáinkkal töltsük együtt karácsony szent estéjét, varázsoljuk otthonokká kórházainkat s állítsuk karácsonyát ápoljainknak. Adakozók tehát erre a nemes célra mindenki: pénz, élelmickek, édességek, kalácsot, mert a város kórházai nagyobb mennyiségű élelmickek beszerzésére nincsenek berendezve. A választmány különösen dohánynoki valót kér s kéri a közönséget, szíveskedjék a dohánynoki valókat Zolomy Imre titkárhoz juttatni, ki a katonáknak egyenlő mértékben fogja őket elosztani

— Kivitteli cégeink figyelmébe. A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara figyelemzetteti a kivitteli cégeket, hogy amennyiben a »Kelly's Directories Ltd.« vagy a »British Trade Intelligence Department« részéről akár írásbeli, akár szóbeli kérdézőkördésekkel kapnának, amelyekben árajánlatokat, árumintákat, információkat stb. kérnek, elintézés előtt közöljék ezeket a m. kir. Kereskedelmi Múzeummal.

— Az Ev. Nőegylet a hadbavonultakért. A Selmecebányai Evangélikus Nőegyletnek, a hadbavonultak számára, az elmult héten adakoztak és dolgoztak: Bada Aranka, Bánk Etelka, Baumert Katica, özv. Baumert Lajosné, dr. Barlai Béláné, Barlai Edit és Irénke, Becker Olga, Becker Nándorné, özv. Bernhardt Adolfiné, Bing Lajos, Bisztják Mariska, Boleman Géza, Boleman Magda és Márta, Borsiczky Mária, özv. Blaskovits Emilné özv. Braxatoris Jánosné, Christa Mária, Cmarkó Jánosné, Cseh Hermin, Dimák Jolán, Dobrovits Mihályné, Eisele Margit, Engel Zsigmondné, Erdős Sándorné, Fekete Dóri, Fekete Istvánné, Fekete Manci, Fiala Margit, özv. Fiedler Gyuláné, Finkelstein Atajos, Fizily Károlyné, Fizily Vilma, özv. Gerzso Jánosné, Gescheidt Etel, Grillus Emilné, Hamrák Béláné, özv. Hartmann Edéné, Hartmann Ilonka, Hermann Ilma, Herzog Margit, özv. Hlavatek Andrásné, Holvaj Mariska, Horn Elma, Händel Vilmosné, Horn Ida, Hornyacsék Istvánné, Hrudobrányai ofertórióm, Hoznek Gyuláné, Hrivnyák Aranka, Hrozieniesik Anna, Illés Róza, özv. Jákó Gyuláné, Jaeger Gyuláné, Joerges Ágost, Kachelmann Viola és Linda, Kelen Rózsai Keller Jánosné, dr. Királyné Händel Valéria, Király Irén, Klanciczay Sándorné, Kovács F. Annuska, Kozák Etelka, Kövessé Edit, Margit és Ferike, özv. Krukovszky Károlyné, Krukovszky Erzsike, Kubis Jolán, özv. Kuti Istvánné, Kuti Pál, Künsztler Juliska és Il. Lengyel Katica, Lichy Albin, Mátray Gusztávné, Murányi Károlyné, Mákavé Miklósné, Makovinszky Józsa, N. N., Niemann Margit, Osztrólucky Edit, Osztrólucky Gyuláné, Pajtás Anna, Pataki Krisztina, Pelachy Aranka, és Ella, Podhorszky Józsefné, Podhradszky Kató, Pobuda Malvin, Pollák Margit és Gusztáv, Polónyi Samuné, Polónyi Zsuzsi, özv. Posta Miklósné, Posta Ilonka, Rakásnyi Samuné, Ranunkel Manci, Rosenfeld Klári, Szever Kató, Schleifer Aurélné, Stahl Erzsébet, Stahl Giz, Stahl Kornelia, Stanga Hilda, özv. Solt Gyuláné, selmecebányai ofertórióm, Spitzer Irma, Szever Jánosné, Székely Vilmosné, Széki Jánosné, Szolár Lajosné, Szolár Erzsike, Ili és Sanyi, Télessy Janka, Tibély Erzsébet, Tomaszovszky Lajosné, özv. Trattner Mihályné, Unger Ilonka, Ursznyi Johanna, Veigel Aranka, Veith Józsefné, Visnyovszky Vail, özv. Visnyovszky Dánielné, Vincez Ilonka, Weiner Bözsi, Weiss Simoné, Weisz Melánia, Winkler Benő, Zimmermann Ilonka és Zsámbor Pálné. — Összegyűlt és elkészült 10 mg. 5 alsónadrág, 23 pár harisnya, 34 pár csuklódé, 107 hósapka, 9 prém, 4 pár térdvédő, 1 sál, 1 lepedő, 271 kgr. tepsé, 27 haskötő,

1/2 kg. pamut, 11 kötőszér, 16 kötőtű, 1 csomag szárított szederlevél, 1 1/2 kg. cukor, 1/2 kg. csokoládé.

A foglyok számára begyűlt 2 kabát, 2 mellény, 1 nadrág, 1 pár cipő; az árva és hátrahagyottak részére: 16 nő felsőkabát, 6 alj, 21 blúz, 3 pár keztyű, 3 trikó, 2 főkötő, 4 alszoknya, 22 pár harisnya, 9 sapka, 5 pár kácsi, 19 pár cipő, 1 szetter, 55 m. barchet, 20 leányruha, 14 leány felsőkabát, 8 gyermekblúz, 8 felsónadrág, 15 alsónadrág, 5 gyermekszoknya, 17 kötény, 7 trikó, 10 mellény, 3 pólva, 3 pólyakötő, 5 tányér, 3 kendő, 1 gyermektakaró, 100 jákétszer, 1 férfi felsőkabát, 1 kabát, 6 csomag csokoládé és 244-70 K. készpénz.

Az »Aranyat vasért«-mozgalom részére vasgyűrtért becserélt: Árzi Béláné 5 K-t, Pöldesi Károlyné 1 aranyfüggőt, Fritzi Aranka 1 aranyfüggőt, 1 arany óracsatot, Fritzi Péterné 1 aranygyűrűt, Galambos Ilonka 12 ezüstfűzőleket, 3 K-t, Grossmann Géza 1 pár aranyfüggőt, 1 ezüst óratokot, Grossmann Sándorné 1 aranygyűrűt, 7 ezüstfüggőt, Hilyvert Gizsi 1 aranyfüggőt, Jakóby László 5 K-t, Kristóff Mária 1 aranygyűrűt, Laun Károlyné 6 ezüstfogmatot, 2 régi pénz, 2 ezüstmellűt, 5 ezüstfűzőleket, Mahács Aladár 5 ezüstkanalat, özv. Mahács Pálné 1 pár aranyfüggőt, 8 ezüstkanalat, N. N. 12 ezüstfogmatot, 3 K-t, N. N. 5 K-t, Polónyi Zsuzsi 1 aranygyűrűt, id. Rusovszky Ödön 1 aranygyűrűt, Rusovszky Ödöné 1 aranygyűrűt, ifj. Rusovszky Ödön 2 aranyfűzőleket, Szépp Lajosné 1 aranygyűrűt, Szuka László 10 ezüstpénzt, 175 K-t, Weinberger Aranka 1 pár aranyfüggőt.

Plakettet vettek: Hoznek Gyuláné, Hoznek Hilda, Jákó Margit, Jákó Micike, Keller Jánosné, PálkaGéza (egy ezüst és egy bronzot). Eddig 22 plakett kelt el.

Az Ev. Nőegylet eddig 358 vasgyűrűt cserélt be és 250 katonát látott el meleg ruhaneművel.

A hadbavonultak hozzátartozóinak december 13-án, délután 1/3 órakor, az árva és hátrahagyottak részére december 20-án, délután 1/3 órakor osztja ki az ajándékokat az egyesület az Erzsébet-utcai ev. elemi iskolában.

Az érdeklődőket mind a két kiosztáson szívesen látja az egyesület.

— Kolera ellen a legbiztosabb óvószér a kenes gyűgyi gyogy- és borviz. Kapható, az egyedelarusítónál, Greguss Antalnál.

Steckenperferd-liliomtejsappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szpöc ellen való elismert hatásánál fogva a bor és szépség gondozásában való felülmúlhatatlan, ságért, Ezernyi elismerévével! Sok legnagyobb ki-tintésű Bevételrészlet (továbbá!) Ugyeljen nyoma-tékosan a Steckenperferd védőjegyre és a cég helye-nevére! Darabja 80 filléret kapható győzteszertár-kan, droperákban, illatszertárléleken stb. Használóknak kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje, (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kendőzására.

— Jó éjszakát szerzhet magának mindenki, ha a hálószobát a »Löcherer Cimexin«-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák be-igazolták, hogy a »Löcherer Cimexin« nemcsak a polsokát és petéit pusztítja el rögtön; de megsza-badit a szúzlőt, svábtól és hangyáktól is, a molykártól pedig a szörneruhákat teljesen meg-óvja. Beszerzhető: a Margótsy örökösök gyogy-szertárában és a készítőnél, »Löcherer Gyula gyogy-szertárában, Bártfán.

NYILTTÉR.

Ezrovat alatt közöltékért nem felelős a szerk.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

**SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.**

 Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései
1914. november haváról.

Születés.

Wolfinau Gyula, Benkő Margit, fiú, Selmechánya.	
Majerszky Ferenc, Antal Mária, »	
Jelnek József, Neuschl Júlia, »	
Kanka Lajos, Vajda Antónia, »	
Fosch Adolf, Kuntzl Gabriella, »	
Kiovsky András, Lummitzer Verona, »	
Ambrózi József, Pitera Mária, »	
Buzalka József, Hochstadter Anna, »	
Lovász János, Pokorny Margit, leány, »	
Debnár János, Iván Mária, »	
Czibirn János, Mita Anna, »	
Kassari József, Szászik Emília, »	
Schnobal István, Srentinek Augustza, »	
Prokay Elek, Vagadaj Mária, »	
Miertus István, Ivanits Mária, »	
Lang Pál, Bránzsky Anna, »	
Longauer József, Ivánits Anna, »	
Gemeiner Samu, Schultz Aranka, »	
Sedibok József, Hrnecjar Monika, »	
Gajdoss József, Ivan Mária, »	Bélabánya.
Dobák János, Lajcsák Paula, »	
Dulay János, Csermaj Anna, »	
Oszvaldt Ferenc, Markó Anna, fiú, »	
Zatykó Károly, Molnár Paula, »	
Gafrik János, Bogdány Erzsébet, »	Hodrusbánya.
Simkó Manó, Piltz Emília, leány, »	
Tokár József, Pekarik Paula, »	
— Farbjak Mária, »	
Foltán Ferenc, Gyuriga Anna, »	Istvánháza.
Thökölly József, Dovicziar Anna, »	
Pézsál Mihály, Makovinyi Anna, fiú, »	
Hickl Ferenc, Valach Ágnes, »	Felsőórna.
Ihring Antal, Neuschl Mária, leány, »	Kisbánya.
Chovancez József, Viletel Mária, »	

Házasság.

Chudák János, Matyasovszky Mária, Selmechánya.	
Csernai János, Kardos Mária »	
Vásári István, Filip Emília »	
Bodor József, Hauser Jozefin, Istvánháza.	
Malay Béla Nyitra, Vido Mária, Felsőórna.	
Steiner József, Tomka Anna, Kisbánya.	

Halálozás.

Kollár József, 42 éves, szívhaj, Selmechánya.	
Hanuska Jánosné, 52 éves, »	
Leneso Jánosné, 49 éves, agygutaitás, »	
Madaras Sándor, 18 éves, beshátryalob, »	
Schnobal Erzsébet, 3 napos, vezelszil, gyöngeség, »	
Czibula Anna, 2 éves, »	
Staudner Károly, 63 éves, szívhaj, »	
Weisz Ignác, 59 éves, »	
Borhegyi Serolla, 11 éves, agyhártyalob, »	
Bartl Ilona, 4 éves, tüdőlob, »	
Poseh Károly, 21 napos, »	
Szalánia Ignác, 49 éves, gutaütés, »	Bélabánya.
Kubinszki Mártonné, 49 éves, vesegyulladás, »	
Szombathi András, 61 éves, aggkör, »	
Hronecz János, 74 éves, »	
Kralovianszky János, 51 éves, tüdőtüdőgúla, »	Hodrusbánya.
Grünzweig Imre, 72 éves, gyomorrák, »	
Schmidl Jánosné, 36 éves, tüdőgümőkör, »	
ösv. Buzalka Györgyné, 77 éves, aggkör, »	Istvánháza.
Péntek János, 1 hónapos, vezelszil, gyöngeség, »	
Kasnar Károly, 3 hónapos, hörgöhurut, »	
Rumpf Adolf, 9 éves, szívgyörges, »	
Gasparovitz Mihály, 14 éves, tüdőgümőkör, »	Felsőórna.
Neumann Ilona, 4 hónapos, rángóörbes, »	
Suták Emília, 1 hónapos, hörgőcsöb, »	
Pisuk Ilona, 4 hónapos, »	
Ihring Antal, 8 hónapos, tüdőlob, »	

HIRDETÉSEK.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhelye, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű radioaktiv gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatók, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég és szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak föleg csúszós bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivo-kúra a légzőszervek hurutos esetei ben a legelső pangásoknál. 200 kényelmes lakozoba. Szőlő ezelen, jutányos árak. Gyógy- és zenédij nincs.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

**A Világháború
Képes
Kronikája**

 Meg-
telmék
heti
24
tilleres
fűrészek-
ben

számos képpel s műmelléklettel.

A világháború összefoglaló képét, az eseményeknek bő leírását, könnyen áttekinthető előadását tartalmazza ez a munka. Oly mély, mélyet érdeklődéssel olvashat mindenki és amely, összegyűjtve, becses emléke lesz a jövő nemzedéknek is.

A munka, az olcsó ár mellett, még egy emlékeztető ajándékot is nyújt előfizetőnek, amennyiben Jokai Mór legnagyobb regényét,

**A jövő század
regényét**

 találják folytatásokban az egyes számokhoz mellé-
keve.

 Ebben a regényben a nagy költő mintegy meg-
álmodta a mai világhá-
borút.

A Világháború Képes Kronikája kiadóhivatala meghagyásából kérjük a t. c. közönséget, hogy abban az esetben is, ha az első füzetet Budapestről közvetlenül postán kapta volna, a rendeléseket hozzánk intézze.

**Joerges Ágost
özvegye és fia
könyvkereskedése.**

Orvosok mint kitűnő, köhögés elleni szert ajánlják a

KAISER
mell-karamellait a három leányóval.
Millió ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, hörgühurut, fájós nyak, valamint meghűlés elkerülése ellen.

6100 közi, hitel orvosi és magánosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják Igen egészséges és jóízű bonbonok. Csomagban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fill.

Kapható: Markus M. cukrászdájában, Mikovényi Á. és Margotsy J. örökös elgyógytárban **Selmechányán**, Walko J. K. és Szentistványi A. Göllicsányán.

Jó tűzifát a közönségnek
2 m bükkfa 17 K.
2 m tölgy és cser 15 K.

megrendelhető Joerges Á. özv. és fiánál.

Weisz Adolf.

Tópatlak.

Tavalyi népbanki árverésen visszamaradt arany- és ezüsttárgyak és pedig órák, kanalak, láncok és gyűrűk az alulírott nál

olcsó áron kaphatók.
SEIDEL ÁGOSTON

Lövész-utca 14. sz.

Nyomatott Joerges Ágost özv. és fia könyvnyomdájában Selmechányán 1914.

Karácsonyi árleszállítás!

Megnyilt

a karácsonyi vásár!

Képeskönyvek,

Mesekönyvek,

Ifjusági iratok

leszállított áron kapható
**Joerges Ágost özvegye és fia
könyvkereskedésében.**
MUZSIK GYULA

mészáros és hentes

== KOSSUTH-TÉR ==

ELSŐRENDŰ HENTESARU

NAGY VÁLASZTÉKBAN,

GÉPEKKEL FINOMAN GYÁRTVA

MÉRSÉKELT ÁRON.

Leszállított húsarak!

Törv. vélt !

Útánzatoktól óva adjunk.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi
„MENTHOMOL-CUKORKAK“

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jóízűek, a gyomrot nem irritálják, az étvágyt előidézik.

A köhögési ingeret valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok általánosan használják.

Dohányozóknak nélkülözhetetlen a szájjal történő és a dohányzásig eltávolítására. Ára 1 doboz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol“-névre, melynek minden dobozán a fentlatható 4 gnomatának rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. Fia, Eszék és Cs. udvari szállító, BECS.

 Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.